

УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ ФИЛОЗОФСКИ ФАКУЛТЕТ ДС/СС 05/4-02 бр. 1077/1-ХП/4 25.06.2015. године	
--	--

На основу члана 231. став 1. алинеја 17. и члана 278. Статута Факултета, Наставно-научно веће Филозофског факултета у Београду је на својој XX редовној седници, одржаној дана 25.06.2015. године, донело следећу

О Д Л У К У

Прихвата се Извештај комисије о докторској дисертацији: БЕОГРАДСКИ ЕНФОРМЕЛ У ПОЛЕМИЧКОМ КОНТЕКСТУ СРПСКЕ КУЛТУРЕ ПЕДЕСЕТИХ И ШЕЗДЕСЕТИХ ГОДИНА 20. ВЕКА, кандидата мр Весне Круљац и одобрава усмена одбрана.

Универзитет је дао сагласност на предлог теме 07.07.2009. године.

<u>Доставити:</u> 1x Универзитету у Београду 1x Комисији 1x Стручном сараднику за докторске дисертације 1x Шефу Одсека за правне послове 1x Архиви	ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА Проф. др Милош Арсенијевић
--	---

Факултет <u>Филозофски</u>	УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ Веће научних области <u>друштвено-хуманистичких наука</u> (Назив већа научних области коме се захтев упућује)
<u>04/1-2 бр.6/2738</u> (број захтева)	
<u>26.06.2015.</u> (датум)	

ЗАХТЕВ
за давање сагласности на реферат о урађеној докторској дисертацији

Молимо да, сходно члану 46. ст. 5. тач. 3. Статута Универзитета у Београду («Гласник Универзитета», бр. 131/06), дате сагласност на реферат о урађеној докторској дисертацији кандидата

Весне (Лука) Круљац
(име, име једног од родитеља и презиме)

КАНДИДАТ

Весна (Лука) Круљац
(име, име једног од родитеља и презиме)

пријавио је докторску дисертацију под насловом: _____

Београдски енформел у полемичком контексту српске културе педесетих

и шездесетих година 20. века

Универзитет је дана 7.07.2009. својим актом под бр 612-18/194/09 дао сагласност на предлог теме докторске дисертације која је гласила: _____

Београдски енформел у полемичком контексту српске културе педесетих

и шездесетих година 20. века

Комисија за оцену и одбрану докторске дисертације кандидата

Весне (Лука) Круљац

образована је на седници одржаној 14.05.2015. одлуком факултета под бр 660/1-X/2 у саставу:

	Име и презиме члана комисије	звање	научна област	установа у којој је запослен
1.	др Лидија Мереник	редовни проф.	историја уметности	Филозофски ф.
2.	др Симона Чупић	ванредни проф.	исто	Филозофски ф.
3.	др Миланка Тодић	редовни проф.	исто	Факултет примењених уметности

Наставно-научно веће факултета прихватило је извештај Комисије за оцену и одбрану докторске дисертације на седници одржаној дана 25.06.2015.

Прилог: 1. Извештај комисије са предлогом 2. Акт Наставно-научног већа факултета о усвајању извештаја 3. Примедбе дате у току стављања	ДЕКАН ФАКУЛТЕТА Проф. др Милош Арсенијевић
---	---

НАСТАВНО НАУЧНОМ И ИЗБОРНОМ ВЕЋУ

ФИЛОЗОФСКОГ ФАКУЛТЕТА УНИВЕРЗИТЕТА У БЕОГРАДУ

Реферат о завршеној докторској дисертацији

мр ВЕСНЕ КРУЉАЦ, под називом *БЕОГРАДСКИ ЕНФОРМЕЛ У ПОЛЕМИЧКОМ КОНТЕКСТУ СРПСКЕ КУЛТУРЕ ПЕДЕСЕТИХ И ШЕЗДЕСЕТИХ ГОДИНА 20. ВЕКА*

На седници Одељења за историју уметности на седници Наставно научног већа Филозофског факултета у Београду од 14. 05. 2015, изабрани смо у комисију за оцену и одбрану ДОКТОРСКЕ ТЕЗЕ КАНДИДАТА мр ВЕСНЕ КРУЉАЦ

БЕОГРАДСКИ ЕНФОРМЕЛ У ПОЛЕМИЧКОМ КОНТЕКСТУ СРПСКЕ КУЛТУРЕ ПЕДЕСЕТИХ И ШЕЗДЕСЕТИХ ГОДИНА 20. ВЕКА

Након стицања увида у завршену дисертацију, дајемо следеће

МИШЉЕЊЕ

1. Основни подаци о кандидату и дисертацији:

Весна Л. Круњац (1972) дипломирала је 2003. године на Семинару за студије модерне уметности Филозофског факултета у Београду, а на истом је и магистрала 2007. године са темом *Лазар Трифуновић – протагонист и антагонист једне епохе* код ментора проф. Лидије Мереник. Радила је као кустос Галерије Матице српске, а потом, од 2007, као кустос Одељења за документацију Народног музеја у Београду, а од 2012. као виши кустос. Од 2011. је секретар редакције Зборника Народног музеја (историја уметности). Објавила је више радова у научним часописима Зборник за ликовне уметности Матице Српске, Годишњак града Београда (*Лазар Трифуновић и београдски енформел*, Годишњак града Београда XLIX–L, Београд, 2003, 369-389.) и Годишњак градског музеја Сомбор (*Сомборска Ликовна јесен 1962. у југословенском културно-уметничком и друштвено-политичком контексту*, Годишњак Градског музеја Сомбор 5, Сомбор, 2011, 89-99), као и монографију (објављен магистарски рад) *Лазар Трифуновић – протагонист и антагонист једне епохе*, Народни музеј у Београду, Београд, 2009.

Дисертација мр ВЕСНЕ КРУЉАЦ, под називом *БЕОГРАДСКИ ЕНФОРМЕЛ У ПОЛЕМИЧКОМ КОНТЕКСТУ СРПСКЕ КУЛТУРЕ ПЕДЕСЕТИХ И ШЕЗДЕСЕТИХ ГОДИНА 20. ВЕКА* садржи 270 страна текста и 17 страна литературе, 8 страна извора, као и прилоге уз илустрације. Дисертација садржи релеватну и обимну литературу, изворе и грађу.

2. Предмет и циљ дисертације:

Београдски енформел до сада је разматран превасходно у студијама сопствених актера, протагониста и промотера (Л. Трифуновић, З. Павловић) те савременика (М. Б. Протић, Ј. Денегри), а у нешто мањем обиму је изучаван и интерпретиран у политичком контексту. Кандидаткиња излаже даље елаборирано истраживање београдског енформела у идеолошко-политичком, полемичком контексту шесте и седме деценије 20. века. Тежиште њеног истраживања је усмерено на оптику југословенског (шире) и српског (уже) идеолошко-политичког, критичко-теоријског и уметничког полемичког контекста, у склопу општих културно-историјских прилика (референтна друштвено-политичка збивања, економски процеси, духовна клима, културна превирања и уметничке тенденције у Европи и САД после 1945. и др.). Како су у српској уметничкој историографији новијег доба изостала опсежнија истраживања, екстензивнија разматрања и студиознија тумачења различитих полемичких димензија београдског енформела, основни циљ истраживања В. Круљац био је да преиспита идеолошко-политички, теоријско-критички и уметнички полемички контекст настанка, развоја и деловања београдског енформела, тј. да са поменутих аспеката сагледа и на основу нових података ревалоризује овај уметнички феномен у целини. Продубљен је и по први пут педантно документован, употребом и анализом архивског материјала, неспорни политички контекст не само београдског енформела, већ и српске уметности шездесетих година начелно. Тиме се дошло до нових открића и закључака, што докторску дисертацију Весне Круљац чини оригиналним, свеобухватним делом од значаја за развој научне мисли у домену модерне српске уметности која се развијала у социјализму.

3. Основне хипотезе од којих се полазило у истраживању:

Хипотезе о полемичком и конфликтном социо-политичком и уметничком контексту београдског енформела су потврђене и утемељене документарним и архивским материјалом до сада необјављиваним или мање познатим. *Полемички идеолошки, критичко-теоријски и уметнички контекст настанка, артикулације и егзистенције београдског енформела, али и полемичност као модел уметничког испољавања његових протагониста дају овом покрету особине ангажоване уметности и политичке авангарде, какве европски енформел није имао. У српској уметности он је представљао формално-језичку иновацију изван контекста локалне уметничке традиције, али и својеврсну идеолошку, социополитичку и културолошку парадигму која је отворила пут новим, алтернативним моделима уметничког испољавања и деловања.*

4. Кратак опис садржаја дисертације:

Садржај дисертације у широком луку исправно контекстуализује уметност београдског енформела, као «уметности кризе», «уметности скептицизма», таквог говора који је противан доминантном идеолошком и политичком уметничком наративу као и етаблираним токовима српске уметности након 1950. године и који се успоставља као

критички говор унутар затеченог поља увезаности уметности и политике. Садржај дисертације постављен је на следећи начин:

1 - УВОДНЕ НАПОМЕНЕ (23 стр.), **2 - ИДЕОЛОШКИ ПОЛЕМИЧКИ КОНТЕКСТ БЕОГРАДСКОГ ЕНФОРМЕЛА**, са потпоглављима: Друштвенополитичке прилике у Југославији и свету после Другог светског рата, Уметничке прилике у Југославији током шесте деценије; Одговор уметности на прве знаке друштвене кризе; Прве реакције власти на "уметност кризе"; Политичка кампања против уметности апстракције; Модалитети политичких притисака на београдски енформел и последице кампање. **3 - КРИТИЧКО-ТЕОРИЈСКИ ПОЛЕМИЧКИ КОНТЕКСТ БЕОГРАДСКОГ ЕНФОРМЕЛА** са потпоглављима: Српска уметничка критика на прелазу из шесте у седму деценију; Рана рецепција: контроверзна критичка тумачења и теоријска промишљања београдског енформела; Апогеј критичке афирмације и негације београдског енформела; На крају изложбене сезоне 1962. ; Епилог; *Post festum*. **4 - УМЕТНИЧКИ ПОЛЕМИЧКИ КОНТЕКСТ БЕОГРАДСКОГ ЕНФОРМЕЛА** са потпоглављима: Евроамеричка уметничка сцена после 1945; Београдска уметничка сцена с краја педесетих и почетка шездесетих година: "поетике побуне" vs. мејнстрим; Формална и идејна исходишта београдског енформела; Технологија и феноменологија београдског енформела; Индивидуалне поетике београдског енформела; Значења и значај београдског енформела; Академизација београдског енформела. **5 - ЗАКЉУЧНА РАЗМАТРАЊА**

5. Остварени резултати и научни допринос дисертације:

Докторска дисертација Весне Круљац остварује конкретан и поткрепљен допринос области историје уметности – разумевању, интерпретирању и даљем изучавању српске уметности после 1945. године. Између осталог, кандидаткиња је показала да конфликтност и полемичност као модел уметничког испољавања деловања енформела дају овом покрету, на српској културној сцени, неоавангардне особине „контра-говора“ какве европски енформел није имао. У ситуацији југословенског социјалистичког државног и друштвеног уређења, енформел се успоставио као уметност у којој се сумња у самоуправни социјалистички поредак и систем вредности манифестовала у радикалном облику „анти-слике“. Кандидаткиња доказује да је по својим идејно-филозофским, културно-историјским, али и синтактичким, морфолошким и техничким детерминантама, београдски енформел део корпуса авангардних феномена друге половине 20. века.

6. Закључак:

Ценећи да је дисертација ВЕСНЕ КРУЉАЦ урађена у свему према одореној пријави теме дисертације, утемељена у одлично спроведеном научноистраживачком раду, да је, како је горе образложено, оригинално и самостално научно дело, закључујемо да су се стекли услови за јавну одбрану дисертације. Предлажемо Наставно научно већу да одобри одбрану тезе под насловом *БЕОГРАДСКИ ЕНФОРМЕЛ У ПОЛЕМИЧКОМ КОНТЕКСТУ СРПСКЕ КУЛТУРЕ ПЕДЕСЕТИХ И ШЕЗДЕСЕТИХ ГОДИНА 20. ВЕКА*.

Комисија за оцену и одбрану докторске дисертације

Проф. др Лидија Мереник

Проф. др Симона Чупић

Проф. др Миланка Тодић,

Факултет примењених уметности, Универзитет Уметности, Београд